

HINDAMISSTANDARD

Tekstiilkäsitööline, tase 5

Sisukord:

1. Üldinfo
2. Hindamismeetodid
3. Hinnatavad kompetentsid
4. Hindamiskriteeriumid
5. Juhend hindajale

1. Üldinfo

1.1. Hindamisstandardi alusel hinnatakse kutseõppeasutuse tekstiilkäsitöölise eriala lõpetajate ja töömaailma tekstiilkäsitöölise kutseoskuste vastavust [Tekstiilkäsitööline, tase 5](#) kutsestandardis kehtestatud nõuetele.

1.2. Kutseeksamil tõendatakse Tekstiilkäsitööline, tase 5 kutsestandardis toodud kohustuslikke ja ühte spetsialiseerumisega seotud kompetentsi.

1.3. Töömaailma taotlejale kutse andmise eeltingimustele vastavuse arvestamisel ja kompetentside hindamisel võidakse rakendada varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) põhimõtteid.

1.4. Taotleja kompetentsust hindab kutsekomisjoni poolt moodustatud tööandjate, spetsialistide ja koolitajate esindajatest koosnev vähemalt kolmeliikmeline hindamiskomisjon.

1.5. Kutseõppeasutuse (edaspidi: kool) lõpetamisel toimuv hindamine viiakse läbi kutseõppeasutuses või praktikaettevõttes, töömaailma eksam selleks kokkulepitud ja kutsekomisjoni poolt kinnitatud kohas.

1.6. Tekstiilkäsitööline, tase 5 kutseeksam on avalik, kui ei ole eelnevalt kokku lepitud teisiti.

1.7. Hindamise keeleks on üldjuhul eesti keel. Muukeelse taotleja puhul on vajalik kutseandjat sellest vähemalt 14 kalendripäeva enne eksamit ette teavitada.

1.8. Hindamisele lubatud taotleja esitab eksamile tulles kehtiva isikut tõendava dokumendi: passi, juhiloa või ID-kaardi. Koolilõpetajalt dokumenti ei nõuta.

1.9. Eksami alguses tutvustatakse taotlejatele eksami käiku.

1.10. Eksami ajal on ruumis viibijatel keelatud eksami käiku segav käitumine. Hindamiskomisjonil on õigus nõuda, et segaja ruumist lahkuks.

1.11. Hindamiskomisjoni ettepanek kutse andmise või mitteandmise kohta kujuneb kogu hindamisprotsessi jooksul. Pärast hindamiskomisjoni otsuse teatavaks tegemist kompetentse tõendavate materjalide esitamine ei muuda hindamisotsust.

1.12. Hindamiskomisjon esitab hindamise tulemuste protokollid kutsekomisjonile 3 tööpäeva jooksul, otsuse kutse andmise või andmata jätmise kohta teeb kutsekomisjon (kutseeadus § 18 lg 2 p 6). Kutse taotlejal on õigus kutsekomisjoni otsust vaidlustada haldusmenetluse seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

2. Hindamismeetodid

- 1) Portfoolio ehk esitlusmapp;
- 2) koolilõpetaja puhul õpimapp, milles kajastuvad õppeperioodi vältel omandatud tehnikad ja kompetentsid;
- 3) toote või teenuse loo kirjalik ülevaade ja selle esitus;
- 4) valmiseseme esitus;
- 5) vestlus.

2.1. Portfoolio

Esitatakse vähemalt 10 kalendripäeva enne kutseeksami toimumist.

Portfoolio sisaldab:

- üldvaate- ja detailfotosid vähemalt kolmest tehnoloogiliselt erinevast enda valmistatud esemest, millega tõendatakse spetsialiseerumisega seotud kompetentsi;
- võimalusel fotosid tööprotsessidest;
- töövisandeid, materjalinäidiseid, tööproove, tehnoloogia lühikirjeldusi jms.

Portfoolio vormistamisnõuded:

- portfoolio vormistatakse elektroonselt, soovi korral ka paber kandjal;
- portfoolio kujundus ja formaat taotleja vabal valikul;
- loogilise ülesehitusega (tegevuste järjekord: kavand, tööproov, fotod valmis esemest);
- visuaalselt tervikliku ja esteetilise kujundusega (taustade ja fotomaterjali, jooniste ning tekstide kvaliteet ja omavaheline koosõla);
- esitletavate tööde juhendajate nimed on lisatud vastavate esemete juurde, juhendamata töödel juures märge „iseseisev töö”.

2.2. Õpimapp

Õpimapp esitatakse eksamil ning sisaldab:

- tööproove, mille arv sõltub tõendatava kompetentsi mahust ja sisust (vt kutsestandardi Lisa 1)
- materjalinäidiseid, tehnoloogia lühikirjeldusi jms.

Õpimapi vormistamisnõuded:

- mapp vormistatakse paber kandjal;
- mapi kujundus ja formaat õppija vabal valikul;
- loogilise ülesehitusega (tegevuste järjekord: tööjoonis ja/või tehnoloogiline kirjeldus, tööproov, vajadusel materjalinäidised);
- visuaalselt tervikliku ja esteetilise kujundusega;
- esitletavate tööde juhendajate nimed on lisatud vastavate esemete juurde, juhendamata töödel juures märge „iseseisev töö”.

2.3. Toote või teenuse loo kirjalik ülevaade ja selle esitus

Taotleja esitab toote või toote valmistamisega seotud teenuse kirjaliku loo (edaspidi: toote lugu) hindamiskomisjonile tutvumiseks vähemalt 10 kalendripäeva enne kutseeksami toimumist. Toote lugu sisaldab idee leidmise, teostuse ja turundamise põhjalikku kirjeldust.

Eksamil esitab taotleja toote loo lühidalt, tuues esile olulised etapid ning kasutades selleks esitlusprogrammi.

2.4. Valmiseseme esitus

Taotleja esitleb koos toote looga vähemalt ühte tekstiilset või esemete sarja või tekstiilkäsitöö toote valmistamisega seotud teenuse arendust. Ese/esemed eksponeeritakse viisil, mis annab parima ülevaate

selle/nende kasutamisest: rõivaese pannakse mannekeenile või modellile selga ja laudlina lauale, kardin riputatakse üles, vaip laotatakse laiali jne.

2.5. Vestlus

Taotleja annab selgitusi toote ja selle loo kohta ning vastab küsimustele, näiteks esemete valmistusprotsessi, mapi, käsitöömeistri kutse-eesetika jm kohta. Hindamiskomisjon võib paluda taotlejal kirjeldada või demonstreerida töövõtteid või põhjendada töövahendite ja materjali valikut.

3. Hinnatavad kompetentsid

Kohustuslikud kompetentsid:

B.2.1 Tööprotsessi korraldamine (koolilõpetaja puhul on koos tehnikatega eelnevalt hinnatud)

B.2.2 Käsitööalane ettevõtlikkus

B. 2.3 Nõustamine ja juhendamine

Tekstiilkäsitööline, tase 5 kutset läbiv kompetents

Spetsialiseerumisega seotud kompetentsid:

B.2.4 Kangakudumine

B.2.5 Masinkudumine

B.2.6 Silmuskudumine

B.2.7 Heegeldamine

B 2.8 Tikkimine

B.2.9 Masintikkimine

B.2.10 Pitsitehnikates esemete valmistamine

B.2.11 Rahvarõivaste valmistamine

B.2.12 Materjalide värvimine ja trükkimine

B.2.13 Viltimine

4. Hindamiskriteeriumid

Kohustuslikud kompetentsid:	Tõendatakse kõik kohustuslikud kompetentsid	
Tegevusnäitajad	Hindamiskriteeriumid	Hindamis-meetodid
1. <u>Tööprotsessi korraldamine:</u> (Hinnatakse koos vastava tehnikaga.)		
<p>1. kavandab eseme, arvestades kompositsiooni ja värvusõpetuse põhimõtetega ning materjali eripära ja kasutatava tehnoloogiaga; koostab mõõtkavas tööjoonise; loeb etteantud kavandeid ja tööjooniseid;</p> <p>2. valib vastavalt kavandile ja eseme otstarbele materjali ja tehnoloogia, teeb tööproovi; arvutab enda ja meeskonna tööks kuluva aja, arvestades eseme valmistamise tähtaega;</p> <p>3. arvestab vastavalt kavandile, tööproovile ja eseme otstarbele materjali koguse, varub materjalid; valmistab ette (vt lisa 1) tööks vajaliku koguse materjali vastavalt juhendile ja kasutatavale tehnikale, arvestades valmiva eseme otstarvet ning omadusi;</p> <p>4. hindab töövahendite sobivust ja kvaliteeti, arvestades nende kasutamise eesmärki; komplekteerib kavandatud eseme valmistamiseks töövahendid vastavalt kasutatavale tehnikale;</p> <p>5. loob ergonomiliselt sobiva ja ohutu töökeskkonna vastavalt nõuetele;</p> <p>6. dokumenteerib tööprotsessi esemete kordusvalmistamiseks ja kogemuse talletamiseks;</p> <p>7. kombineerib erinevaid tehnikaid vastavalt kavandile; vajadusel kaasab teiste tekstiilkäsitöö tehnikate spetsialiste;</p> <p>8. viimistleb eseme, arvestades eseme valmistamisel kasutatud tehnikat, materjali eripära ja eseme otstarvet;</p> <p>9. tunneb ära eseme valmistamisel tekkinud vead ja nende põhjused, kõrvaldab need; analüüsib tööprotsessis tekkinud probleeme, ennetab neid;</p> <p>10. loeb ja kasutab tekstiilkäsitöö tehnikate tingimärke ja skeeme; täiendab, suurendab, kohandab mustriskeeme.</p>	<p>Kavandab eseme, teeb nii enda kui ka etteantud kavandist lähtuvalt tööjoonised ning tööplaani, täiendab, suurendab, kohandab mustriskeeme.</p> <p>Valib ja valmistab ette materjalid (kutsestandardi lisa 1) ning komplekteerib tarvikud. Seab valmis sobiva töökohta arvestades ergonomika ja ohutu töökeskkonna nõuetega.</p> <p>Valmistab eseme kombineerides tehnikaid vastavalt kavandile ja tööjoonisele, valib töövõtted vastavalt eseme materjalile, valmistamistehnoloogiale ja kasutusotstarbele. Kõrvaldab tekkinud vead ning viimistleb eseme, valides võtted vastavalt eseme materjalile ja valmistamistehnoloogiale.</p> <p>Dokumenteerib kogu prototüübi tööprotsessi analüüsib seda ning viib parandab ja täiendab protsessi kordusvalmistamiseks.</p> <p>Esitletavat tööd vastavad töövisanditele ja tehnilistele kirjeldustele.</p>	<p>Mapp, vestlus, valmisesemete esitlus, vajadusel töövõtete demonstratsioon</p> <p>Hinnatakse koos vastava tehnikaga.</p>
2. <u>Käsitöölane ettevõtlus</u>		

<p>1. hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse võimalusi; valib talle sobiva ettevõtlusvormi; korraldab ettevõtte tegevust, arvestades kutsealast teavet ja õigusakte ning lähtudes väikeettevõtte juhtimise põhitõdedest; planeerib oma töö; teeb koostööd erinevate partneritega, sh võrgustikega, jälgides tegutsemise tõhusust; hoiab end kursis majanduses toimuvate muutustega ja konkurentide tegevusega, rakendades loovalt tekkinud võimalusi;</p> <p>2. annab arusaadavalt edasi kutsealaseid oskusi ja teadmisi kaastöötajatele või koostööpartneritele ja praktikantidele; organiseerib ja kontrollib juhendatavate tööd, annab juhendatavatele konstruktiivset tagasisidet, probleemide ilmnemisel pakub välja lahendusi;</p> <p>3. turuseisust lähtuvalt leiab oma tootele ja/või teenusele sobiva sihtgrupi; kujundab sihtgrupist lähtudes toote ja/või teenuse, arvestades vajadust ja nõudlust uute toodete järele;</p> <p>4. leiab oma tootele ja teenusele sobivaima teostusviisi, lähtudes sihtgrupist, logistikast, tasuvusest ja tootmisbaasist; kujundab toote ja/või teenuse hinna; korraldab toote pakendamise, vajadusel koostab kasutus- ja hooldusjuhendi; analüüsib klientide tagasisidet eesmärgiga hinnata tooteuunduse või uue toote arendamise vajadusi;</p> <p>5. organiseerib oma toodete ja/või teenuste esitluse ning müügi, arvestades nõudlust, võimalusi, tasuvust jm; kasutab sidusvaldkondade ja rahvusvahelise koostöö võimalusi müügi edendamisel.</p>	<p>Kirjeldab oma tootele ja/või teenusele sobiva sihtgrupi leidmist. Positsioneerib end turul.</p> <p>Kirjeldab toote ja/või teenuse ideed ja visandit (kujundamist), kuidas on sihtgrupiga arvestatud. Kirjeldab oma tootele ja teenusele sobivaima teostusviisi leidmist.</p> <p>Esitab oma toote ja/või teenuse hinnapakumise. Analüüsib oma toote/teenuse hinna konkurentsivõimet.</p> <p>Esitab vajadusel oma toote pakendamise näite: pakendis on arvestatud eseme esteetilisust, ohutust ja muid turustamisele kaasaaitavaid tegureid.</p> <p>Esitab oma toote hooldusjuhendi, vajadusel kasutusjuhendi.</p> <p>Toob näited oma toote ja/või teenuse müügikanalitest, reklaamivõimalustest ja koostööpartneritest. Pakub välja oma toote või teenuse müügiks sobiva ettevõtlusvormi, põhjendab valikut.</p> <p>Annab arusaadavaid juhiseid alltöövõtjatele, koostööpartneritele ja kollektiivi liikmetele.</p>	<p>Kirjalik ülevaade toote või teenuse loost, selle esitlus, vestlus</p>
<p>3. Nõustamine ja juhendamine</p>		
<p>1. nõustab tellijat ja koostööpartnerit sobiva materjali, tehnoloogia ja kompositsiooni valimisel oma pädevuse piires;</p> <p>2. jälgib juhendatava tööd ning vajadusel selgitab ja korrigeerib töövõtteid, demonstreerides ja lastes juhendataval tegevust korrata kuni korrektse tulemuse saavutamiseni; annab juhendatavale tagasisidet töösoorituste ning töö edenemise kohta;</p> <p>3. koostab lihtsamaid õppematerjale ja tööjuhiseid.</p>	<p>Lähtuvalt tellija soovist või kavandist annab nõu või aitab leida töö teostamiseks sobiva lahenduse. Koostab tööülesannete sooritamiseks töötajatele lihtsamaid õppematerjale ja skeeme.</p> <p>Jälgib juhendatava töötaja tegevust ja vajadusel suunab, korrigeerib ja õpetab ning annab tagasisidet.</p> <p>Koostatud õppematerjali näide esitatakse mapis.</p> <p>Rahvarõivameister esitab tööjuhendi ühe eseme valmistamiseks toote loos.</p>	<p>Mapp, vestlus</p>
<p>Spetsialiseerumisega seotud kompetentsid:</p>		
<p>Tõendatakse üks spetsialiseerumine</p>		
<p>4. Kangakudumine:</p>		
<p>1. rakendab kangasteljed vastavalt telje tüübile ja rakendusskeemile;</p> <p>2. koob erinevatest materjalidest liht- ja liitsidustes ning tuletatud sidustega kangaid vastavalt kavandile ja rakendusskeemile, kasutades täiendavaid abivahendeid;</p>	<p>Kohandab ja loob uusi rakendusskeeme. Rakendab vastavalt skeemile kangad telgedele, teeb erinevatest materjalidest tööproovid (kutsestandardi lisa 1) ja koob esitluseks toote või teenusena ühe kanga</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, õpimapp, töövõtete</p>

<p>3. koob telgedel kootavaid etnograafilisi võid vastavalt rakenduskeemile, kasutades täiendavaid abivahendeid;</p> <p>4. teeb kindlaks kanga materjali, siduse ja kasutusala; tuletab rakenduskeemi; pakub kasutusala lähivõimalust sobiva kanga materjali ja siduse; tuletab kanga näidise rakenduskeeme, kohandab neid vastavalt eesmärgile ja loob uusi rakenduskeeme.</p>	<p>või eseme kasutades vähemalt ühte täiendavat abivahendit.</p> <p>Koob lõimeripsilise villase vöö ja teiste etnograafiliste vööde tööproovid (kokku vähemalt 3).</p> <p>Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad ning märgib üles rakenduskeemi.</p>	<p>demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
<p>5. Masinkudumine</p>		
<p>1. valmistab kudumimasina ette põhi- ja abiplaadiga ning pitsikelguga kudumiseks; seadistab juhendi alusel kudumimasina vastavalt kootavale mustriks ja kasutatavale tehnoloogiale;</p> <p>2. koob kavandi järgi põhi- ja abiplaadiga ning pitsikelku kasutades keerulise lõikega silmkoelisi esemeid; jälgib koepinna tiheduse ühtlust ja detailide lõikele vastavust, kasutab kahandaümmise ja kasvatamise võtteid; koob kahe plaadiga vikkelukudesid ning kombineerib koepindu;</p> <p>3. ühendab masinal kootud detaile käsitsi või masinal;</p> <p>4. teeb kindlaks kudumil kasutatud tehnoloogilised võtted ja lahendused; pakub soovitud tulemuse saavutamiseks sobivaid tehnoloogilisi võtteid ja lahendusi, koostab skeemi.</p>	<p>Koostab mustrikskeemi.</p> <p>Valmistab kudumimasina ette põhi- ja abiplaadiga ning pitsikelguga kudumiseks.</p> <p>Koob tööproovid, kombineerides erinevaid töövõtteid (kutsestandardi lisa 1) ning valmistab vabalt valitud tehnikas ühe lõikejärgselt ja ühe ringselt kootud eseme, ühendab detailid sobival viisil.</p> <p>Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnika(te)s toote või tootesarja.</p> <p>Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad ning märgib üles mustrikskeemi.</p>	<p>Eseme esitus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
<p>6. Silmuskudumine</p>		
<p>1. koob esemeid vastavalt juhendile ja skeemile; määrab eseme silmuste arvu, arvestades koe venivust ja materjali omadusi; reguleerib sobiva lõnga, töövahendite ja -võtetega koe tihedust;</p> <p>2. ühendab kootud detailid sobivate töövõtetega;</p> <p>3. teeb kindlaks kootud eseme valmistamise viisi, materjali ja kasutusala; pakub kasutusala lähivõimalust sobiva kudumistehnika ja materjali; tuletab kootud eseme näidise tööjoonise või -skeemi, kohandab neid vastavalt eesmärgile ja loob uusi tööskeeme.</p>	<p>Kohandab ja loob uusi tööskeeme.</p> <p>Koob tööproovid, kasutades erinevaid loomisvõtteid ja tehnikaid ning esemetena paari sokke, paari kindaid, ühe mütsi ja esitluseks vabal valikul ühe lõikejärgse rõivaeseme (kutsestandardi lisa 1).</p> <p>Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad ning märgib üles mustrikskeemi.</p>	<p>Eseme esitus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
<p>7. Heegeldamine</p>		
<p>1. heegeldab esemeid vastavalt juhendile ja skeemile; määrab eseme silmuste arvu, arvestades heegelpinna venivust ja materjali omadusi; reguleerib sobiva materjali, töövahendite ja -võtetega heegelpinna tihedust;</p> <p>2. ühendab heegeldatud detailid sobivate töövõtetega;</p> <p>3. teeb kindlaks heegeldatud eseme valmistamise viisi, materjali ja kasutusala; pakub kasutusala lähivõimalust sobiva heegeltehnikaga ja materjali; tuletab heegeldatud eseme näidise tööjoonise või -skeemi, kohandab neid vastavalt eesmärgile ja loob uusi tööskeeme.</p>	<p>Kohandab ja loob uusi tööskeeme.</p> <p>Heegeldab tööproovid, kasutades erinevaid tehnikaid.</p> <p>Heegeldab vabal valikul ühe motiividest ning ühe lõikejärgse eseme ja äärestab ühe eseme pitsiga või kombineerib nimetatud tehnikaid ühel esemel, kaunistab ühe eseme etnograafilise pitsiga (kutsestandardi lisa 1).</p> <p>Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnikas toote või tootesarja.</p> <p>Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad ning märgib üles mustrikskeemi</p>	<p>Eseme esitus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>

8. Tikkimine		
<p>1. tikib esemeid vastavalt juhendile ja skeemile; reguleerib sobiva materjali, töövahendite ja -võtetega tikandi suurust;</p> <p>2. ühendab tikitud detailid sobivate töövõtetega;</p> <p>3. tunneb ära tikandi ja tikkimisel kasutatud materjalid; tuletab tööjoonise vastavalt originaalesemele; kohandab joonist vastavalt eesmärgile ja materjalile.</p>	<p>Tuletab esemelt ja kohandab tööjooniseid.</p> <p>Tikib tööproovid, kombineerides erinevaid pisteid ja tikandeid (kutsestandardi lisa 1). Valmistab kolm erinevat tikitud eset vabalt valitud tehnikates. Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnika(te)s toote või tootesarja.</p> <p>Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad.</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
9. Masintikkimine		
<p>1. seadistab mitmeniidilise tikkimismasina; valib sobiva tugikanga, raami ja programmi, arvestades tikitava eseme materjali, suuruse ja funktsiooniga;</p> <p>2. kasutab valmisfaile, korrigeerib neid vastavalt masina võimalustele arvestades valmiva eseme otstarvet ning omadusi; Kujundab nii kavandi järgi kui iseseisvalt lihtsamaid tikandeid enamlevinud programmides, loob uusi tikkimisfaile;</p> <p>3. tikib valmisfaile kasutades tikkimisseadmega varustatud universaalõmblusmasinaga; kasutab spetsiaalseid tikkimisiite, tugikangaid ja abivahendeid, arvestades nende omavahelise sobivusega; arvestab tikitava ornamendi suuruse ja asukohaga esemel; tikib raamist suuremaid tikandeid;</p> <p>4. kinnitab aplikaatsiooni kangale sobiva tehnikaga, arvestades materjalide omadusi ja eseme kasutuseesmärgi.</p>	<p>Seadistab vastavalt juhendile mitmeniidilise tikkimismasina ja valib sobiva tugikanga, raami ja programmi. Kasutab ja korrigeerib valmisfaile. Kujundab tikandeid enamlevinud programmides, loob uusi faile.</p> <p>Tikib tööproovid ja ühe aplikaatsiooni esemele kinnitamiseks; kasutab selleks valmis programme ja enda loodud tikandi faile ning vajadusel korrigeerib neid (kutsestandardi lisa 1).</p> <p>Kavandab ja valmistab eseme(d), kasutades ristpistikandit, enda loodud tikandi faile ja teksti kujundamist. Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnika(te)s toote või tootesarja.</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
10. Pitsitehnikates esemete valmistamine		
<p>1. valmistab erinevatest materjalidest pitsitehnikates esemeid vastavalt joonisele või tööskeemile, kasutades töövahendeid vastavalt pitsi liigile;</p> <p>2. ühendab pitsid sobivate töövõtetega eseme külge;</p> <p>3. teeb kindlaks pitsi valmistamise tehnika, materjali ja kasutusala; pakub kasutusala lähtuvalt sobiva pitsi tüübi ja materjali; tuletab pitsi näidisest tööjoonise või -skeemi, kohandab neid vastavalt eesmärgile ja loob uusi tööskeeme.</p>	<p>Tuletab, kohandab ja loob tööskeeme. Valmistab tööproovid, kasutades erinevaid pitsitehnikaid.</p> <p>Valmistab vabalt valitud pitsitehnikas ühe lõikejärgse eseme ja äärestab ühe eseme pitsiga või kombineerib nimetatud tehnikaid ühel esemel, kaunistab ühe eseme etnograafilise pitsiga (kutsestandardi lisa 1).</p> <p>Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnikas toote või tootesarja.</p> <p>Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad ning märgib üles mustriskeemi.</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
11. Rahvarõivaste valmistamine		
<p>1. komplekteerib muuseumi- ning kirjandusallikate põhjal kihelkonna tasandil rahvarõiva põhikomplekti, arvestades geograafilist, ajastulist ja sotsiaalset eripära; dokumenteerib esemete päritolu ja tehnilised näitajad;</p> <p>2. valib rahvarõiva osade lõiked ja tööjuhised vastavalt eesmärgile, kasutab neid või kohandab</p>	<p>Komplekteerib naise rahvarõivad ühe kihelkonna piires. Põhjustab esemete valikut. Kirjeldab lõikeid, tehnikaid ja kasutatavaid materjale.</p> <p>Otsustab oma oskustest tulenevalt, millised esemed valmistab ise, valib meistrid, kellelt tellib ülejäänud esemed, põhjustab oma otsuseid ja valikuid.</p>	<p>Kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, vestlus</p>

<p>vastavalt vajadusele, säilitades originaaliläheduse ja pidades silmas tervikut;</p> <p>3. valib rahvarõiva valmistamiseks sobivad originaalilähedased materjalid või valmistab need ise; sobitab vastavaid materjale, arvestades nende omavahelist sobivust ja originaalilähedust;</p> <p>4. teeb kindlaks rahvarõivaeseme valmistamise tehnikad ja materjalid; tuletab eseme põhjal tööjoonise või -skeemi;</p> <p>5. valmistab põhikomplekti kuuluvad rahvarõivaesemed ja tekstiilist aksessuaarid (peakatte, vöö ja paelad, koti), kasutades käsitöötehnikaid ja materjale vastavalt eesmärgile;</p> <p>6. paneb kokku rahvarõivakomplekti; vajadusel tellib osad komplekti kuuluvad esemed vastavate oskustega käsitöölislalt.</p>	<p>Valib lõiked ja juhised, tuletab, kohandab ja loob tööskeeme ja -jooniseid.</p> <p>Valmistab tööproovid või esemed, kasutades erinevaid tehnikaid (kutsestandardi lisa 1)</p> <p>Valmistab esitluseks vähemalt viis rahvarõivaeset, mis ei pea kuuluma ühte komplekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pott- või kabimüts - kurrutatud tanu mudel, kaunistused ja tikandid tööproovidenä - kampsun (originaalilähedasest materjalist) - särk, (erinevad kaunistusviisid ja tikandid tööproovidenä) - lihtne linane või sitsist või villane põll, (erinevad kaunistused ja tikandid tööproovidenä) - seelik (originaalilähedasest materjalist), kangad ja kaunistusviisid tööproovidenä - kirivöö, teised vööliigid ja paelad tööproovidenä - kindad või sukad, tehnoloogilised võtmed ja -tehnikad tööproovidenä (Lisa 1). 	<p>Eseme esitlus, esitlusmapp, õpimapp,</p> <p>Eseme esitlus, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
<p><u>12. Materjalide värvimine, trükkimine ja maalimine</u></p>		
<p>1. värvib materjale sünteetiliste ja looduslike värvidega, kasutades erinevaid värvimise tehnikaid; kasutab sobivaid kinnitus- ja peitsaineid;</p> <p>2. kujundab materjale trükitehnikates, arvestades materjali ja tehnika eripära, kasutusotstarvet ning omavahelist sobivust;</p> <p>3. analüüsib värvitud/trükitud materjale ning tuvastab kasutatud ained ja tehnikad; saavutab originaalesemetele sarnase tulemuse, arvestades värvide muutumise tegureid; vajadusel teeb katseid.</p>	<p>Värvib, trükib ja maalib tööproovid, kombineerides võimalusel erinevaid tehnikaid (kutsestandardi lisa 1) ning valmistab vabalt valitud tehnikates trükitud, maalitud ja värvitud esemeid, kombineerib tehnikaid samal esemel, saavutades esteetilise tulemuse.</p> <p>Tuvastab esemelt värvimiseks/trükkimiseks kasutatud ained ja tehnikad.</p> <p>Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnika(te)s toote või tootesarja</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
<p><u>6. Viltimine</u></p>		
<p>1. valmistab kavandi järgi nii käsitsi kui ka masinaid kasutades kuivviltimistehnikas esemeid, arvestades materjali eripära; kombineerib erinevaid kuiv- ja märgviltimistehnikaid;</p> <p>2. valmistab kavandi järgi nii käsitsi kui ka masinaid kasutades märgviltimistehnikas tasapindseid ja ruumilisi esemeid, arvestades materjali eripära; kasutab sobivaid abi-vahendeid; kombineerib erinevaid kiudusid ja kangaid ning kuiv- ja märgviltimistehnikaid; kasutab kohaseid viimistlusvõtteid ja -vahendeid;</p> <p>3. määratleb kombineeritud tehnikates vilditud esemete valmistamisel kasutatud tehnikaid, materjale ja kiudusid.</p>	<p>Valmistab vastavalt juhendile ette viltimisseadmed. Vildib tööproovid, kasutades ja kombineerides erinevaid materjale ja tehnikaid (kutsestandardi lisa 1) ning valmistab vabalt valitud tehnikates tasapindseid ja ruumilisi esemeid.</p> <p>Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnikas toote või tootesarja.</p> <p>Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad.</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>

Kutset läbivad kompetentsid (hinnatakse integreeritult kõigi teiste kompetentside hindamise käigus):

<p>1. arvestab oma töös kultuurilise, ajaloolise ja paikkondliku kontekstiga;</p> <p>2. analüüsib oma ja teiste tööd ning tulemusi, teeb vajadusel teeb ümberkorraldusi töö-protsessis; juhendab kolleege oma töö analüüsimisel, annab nõu parendustegevusteks;</p> <p>3. hoiab end kursis erialase terminoloogiaga, kasutab seda korrektselt;</p> <p>4. kasutab tekstiilmaterjale, arvestades tehnikat, materjali(de) omadusi ning eseme otstarvet;</p> <p>5. säilitab ja arendab oma kutseoskusi; hoiab end kursis erialaste arengutega; jagab ja vahetab erialast informatsiooni;</p> <p>6. järgib oma tegevuses käsitöölise eetikanõudeid (vt kutse-standardi lisa 2 Käsitöölise kutse-eetika); järgib oma tööga seotud õigusakte, sh autoriõiguse seadust;</p> <p>7. loob head suhted kolleegide ja klientidega; valib sobiva suhtlemisviisi; reageerib ootamatutele olukordadele adekvaatselt, lahendab probleeme;</p> <p>8. planeerib ja kasutab ressursse (nt inimesed, aeg, töövahendid, finantsid) efektiivselt; jälgib tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist;</p> <p>9. hoiab töö ja eraelu tasakaalus ning hoolitseb oma tervise ja töövõimekuse hoidmise eest;</p> <p>10. töötab tõhusalt meeskonnas ja selle huvides ning kohandub meeskonnaga; arvestab teistega ja täidab oma rolli meeskonnas; teeb koostööd;</p> <p>11. kasutab oma töös korrektset eesti keelt nii kõnes kui kirjas; kasutab vähemalt ühte võõrkeelt enesetäiendamise eesmärgil;</p> <p>12. kasutab oma töös digioskuste osaoskusi Info haldamine, Suhtlemine digikeskkondades, Sisuloome ja Turvalisus (vt lisa 3 Digioskused) ning sobivaid erialaseid programme.</p>	<p>Säilitab ja arendab oma kutseoskusi, hoiab end kursis tehnoloogiliste muudatustega. Sõltuvalt spetsialiseerumisest arvestab oma töös kultuurilise, ajaloolise ja paikkondliku kontekstiga</p> <p>Järgib oma tegevuses käsitöölise eetikanõudeid ja seadusandlust.</p> <p>Arvestab töötervishoiu, keskkonnahoiu, tööohutuse ja kultuuripärandi hoidmise reegleid.</p> <p>Kohaneb meeskonnaga, tajub oma rolli, järgib koostööreegleid. Suudab eriolukorras kiiresti orienteeruda, on võimeline lahendama probleeme.</p> <p>Planeerib oma aega otstarbekalt, kasutab selleks kaasaegseid digilahendusi</p> <p>Annab arusaadavalt edasi kutsealaseid oskusi ja teadmisi.</p>	<p>Hinnatakse integreeritult.</p>
---	--	-----------------------------------

5. Juhend hindajale

Enne hindamist tutvuge:

- Tekstiikäsitööline, tase 4 kutsestandardiga,
- kompetentsuspõhise hindamise mõistete ja põhimõtetega,
- Käsitöö kutseala (välja arvatud juveelitoodete valmistaja) kutsete andmise korraga,
- hindamise üldise informatsiooniga,
- hindamiskriteeriumidega,
- hindamiseetoditega,
- hindamisülesannetega,
- hindamise korraldusega,
- hindamisel kasutatavate vormidega.

Hindamise ajal:

- jälgige iga taotlejat hindamisprotsessis personaalselt,
- hinnake iga taotlejat hindamiskriteeriumi järgi,
- täitke iga taotleja kohta personaalse hindamisvorm,
- esitage vajadusel küsimusi hindamiskriteeriumide täitmise osas,
- vormistage hindamistulemus iga hindamiskriteeriumi kohta.

Hindamise järel:

- vormistage hindamistulemused,
- andke taotlejale konstruktiivset tagasisidet,
- edastage oma ettepanekud kutse andmise kohta koondprotokollina kutsekomisjonile.